

HAVI ELEMZÉS AZ INFLÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL

2023
JANUÁR

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az inflációs folyamatok értékelése alapvető jelentőséggel bír a monetáris politikai döntéshozatalban. A MNB kiemelt feladatként kezeli a közvélemény folyamatos tájékoztatását és ezzel döntései átláthatóságának és kiszámíthatóságának javítását. Ezen elvvel összhangban az inflációs folyamatok értékeléséről és a középtávú inflációs hatások mértékéről havi rendszerességgel nyilvános elemzést készít.

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági elemzésekért és versenyképességért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzések, valamint a hozzákapcsolódó statisztikai adatbázisok elérhetőek az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemlzesek-tanulmanyok-statisztikak/az-mnb-inflacios-alapmutatoi>

A 2023. JANUÁRI HAVI INFLÁCIÓS ADAT ÉRTÉKELÉSE

2023 januárjában az éves összevetésben számított infláció 25,7 százalék volt. A maginfláció 25,4, az indirekt adóktól szűrt maginfláció pedig 25,3 százalékon alakult (1. ábra és 2. ábra).

Az infláció 1,2 százalékponttal gyorsult az előző hónaphoz képest, melynek több mint felét az üzemanyagok áremelkedése okozta. A termékcsoporthoz árai 35,9 százalékkal emelkedtek az előző év januárjához képest, így ez a tétel 0,7 százalékponttal járult hozzá az infláció emelkedéséhez.

Az előző hónaphoz képest az éves bázisú maginfláció 0,6 százalékponttal nőtt. A maginfláció növekedésének majdnem teljes egészét (0,5 százalékpontot) a piaci szolgáltatások okozták. A tartósabb inflációs tendenciákat megragadó éves bázison számított mutatóink emelkedtek az előző hónaphoz képest (3. ábra).

Az üzemanyagok és a szabályozott árak nélkül számított kosár 1,9 százalékkal drágult az előző hónaphoz képest (4. ábra). A piaci folyamatokat jobban tükröző, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció havi változása 1,6 százalékos volt (5. ábra).

Az alábbiakban az inflációs főcsoportok árváltozásait elemezzük röviden:

Az *iparcikkek* árai 1 százalékkal nőttek az előző hónaphoz képest, ami a december havi átárazással közel azonos (6. ábra). Az iparcikkek éves inflációja így 19 százalékra emelkedett.

A *piaci szolgáltatások* árai az előző hónaphoz képest érdemben, 2,2 százalékkal nőttek, ami jelentősen meghaladta az elmúlt hónapokban megfigyelt árváltozásokat. Az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatások (éttermi és étkezési szolgáltatások, büféárak) továbbra is érdemben hozzájárultak a piaci szolgáltatások áremelkedéséhez. A piaci szolgáltatások éves árindexe 16,6 százalék volt (7. ábra).

A januári adat alapján megállt az élelmiszerek inflációjának gyorsulása. A KSH adatközlése szerint az *élelmiszerek* inflációja 44,0 százalékos volt idén januárban. A termékkörön belül mind a feldolgozott, mind a feldolgozatlan élelmiszerek éves árindexe enyhén mérséklődött (8. ábra). Decemberhez képest a feldolgozatlan élelmiszerek árai 3,1, míg a feldolgozott élelmiszerek árai 2,4 százalékkal emelkedtek (9. ábra). A feldolgozatlan élelmiszerek esetében az áremelkedését elsősorban a gyümölcsök drágulása magyarázta. A feldolgozott élelmiszerek körében az árak növekedése legnagyobb mértékben továbbra is a tejtermékekhez kötődik.

Az *alkohol, dohány* termékkör ára decemberhez képest 3,0 százalékkal nőtt, amit az alkoholtermékek áremelkedése magyaráz.

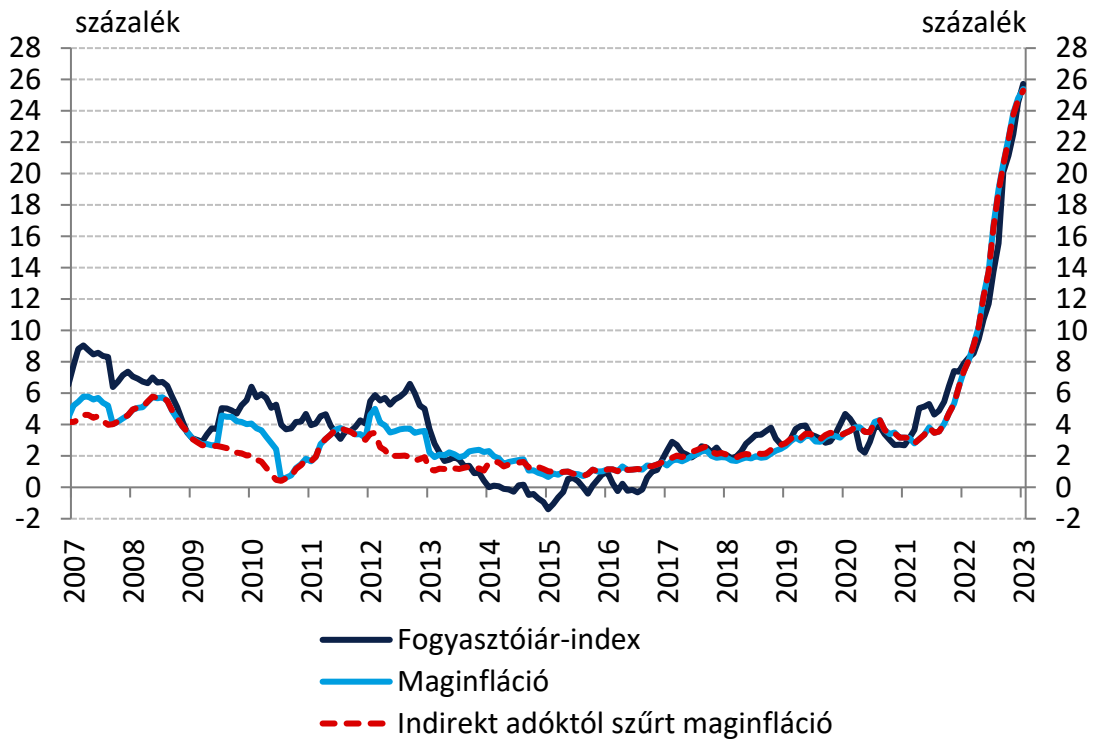
A *szabályozott árú termékek és szolgáltatások* árai decemberhez képest 0,9 százalékkal nőttek. Az árdinamika a termékek és szolgáltatások széles körében gyorsult, melyet nem tudott ellensúlyozni a vezető gáz árának mérséklődése. A gáz árának csökkenése arra volt visszavezethető, hogy a lakossági szereplők alkalmazkodásának és a kedvező időjárásnak köszönhetően a fogyasztók nagyobb hányadának fogyasztása esett az alacsonyabb hatósági ár mennyiségi korlátja alá.

A *lakosság inflációs várakozását* mérő mutatókat a szokásosnál nagyobb változékonyság jellemzi. A mutatók januárban emelkedtek az előző hónaphoz képest (10. ábra). A *kiskereskedelmi értékesítési árakra*, illetve a *szolgáltatásokra vonatkozó vállalati árvárakozások* hónapok óta a nyári csúcserkékek alatt tartózkodnak (11. ábra).

Készítette: Rippel Géza

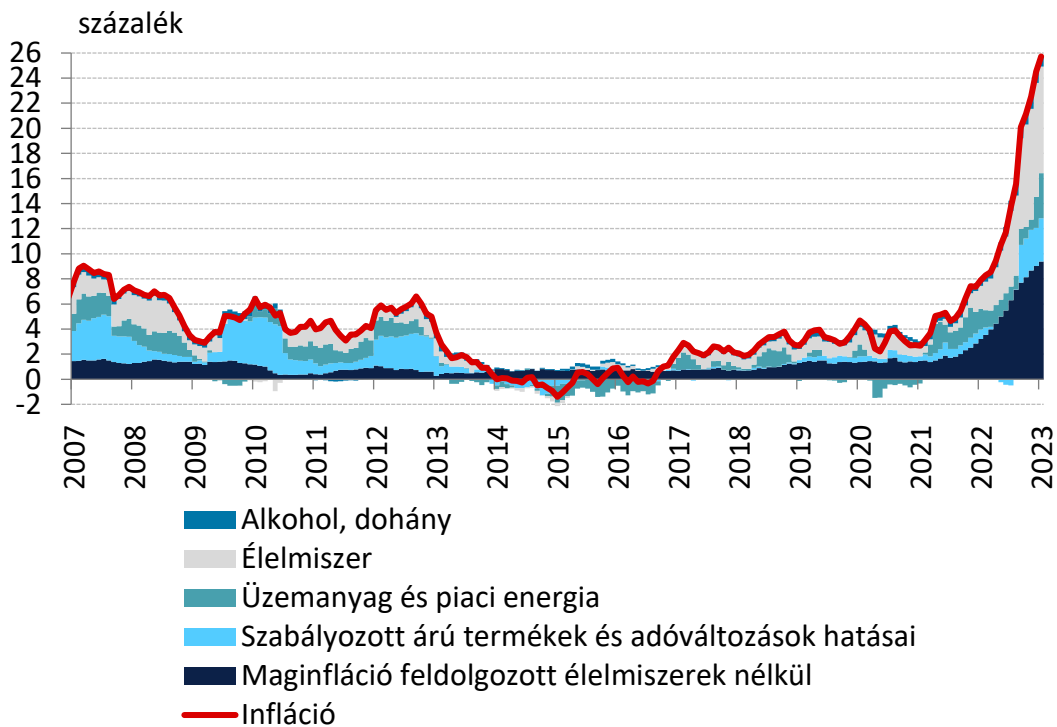
Budapest, 2023. február 10.

1. ábra: A fogyasztóiár-index, a maginfláció és az adószűrt maginfláció éves változás

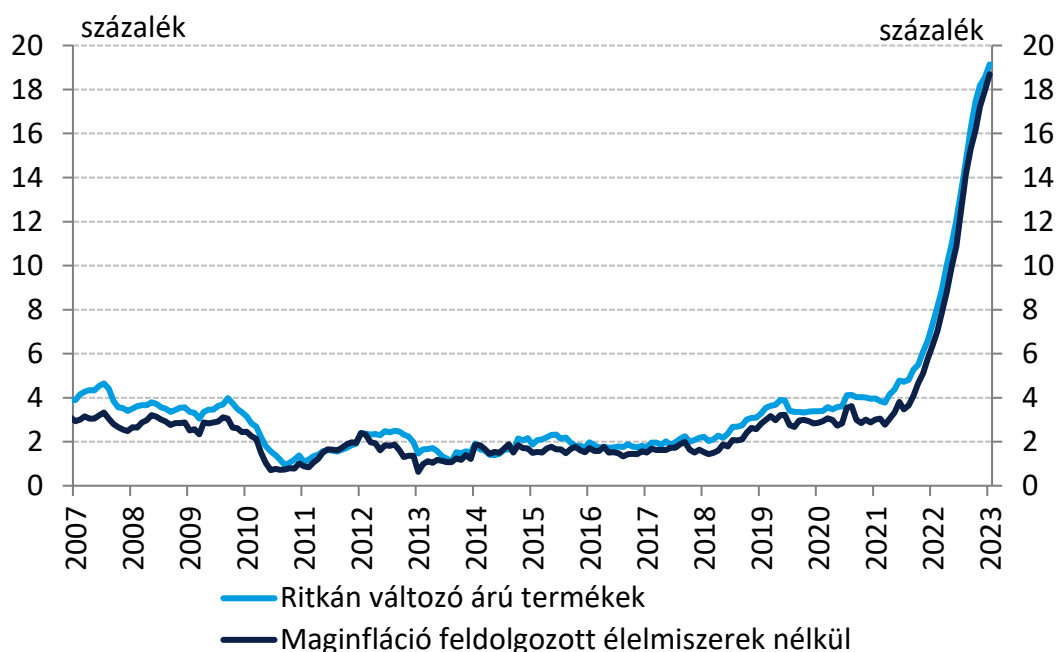

Megjegyzés: Szezonálisan nem igazított maginfláció.

2. ábra: Az infláció felbontása éves változás

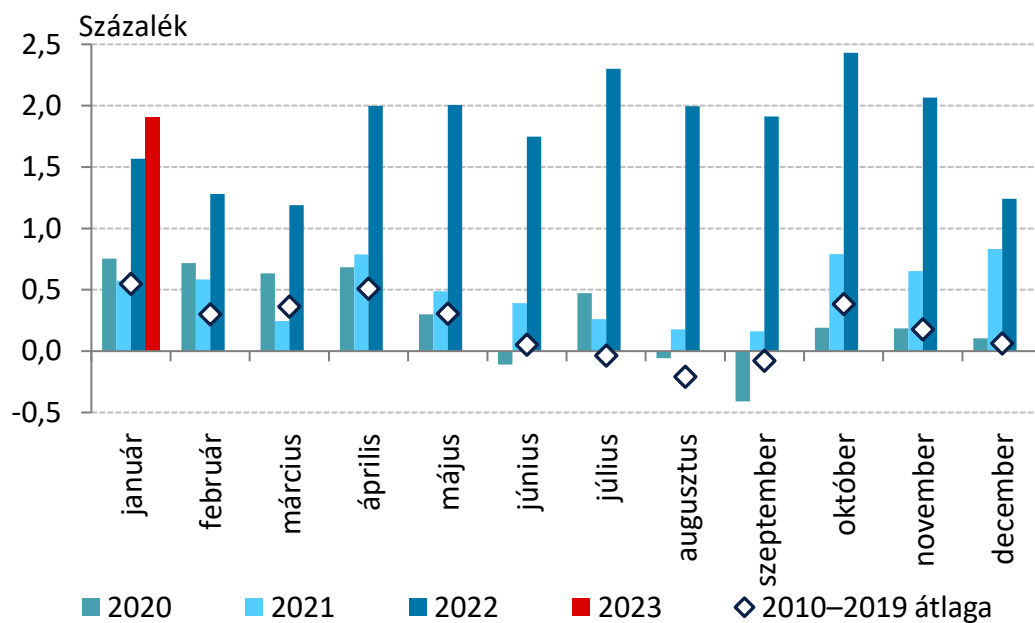

3. ábra: Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók
indirekt adóktól szűrt éves változás

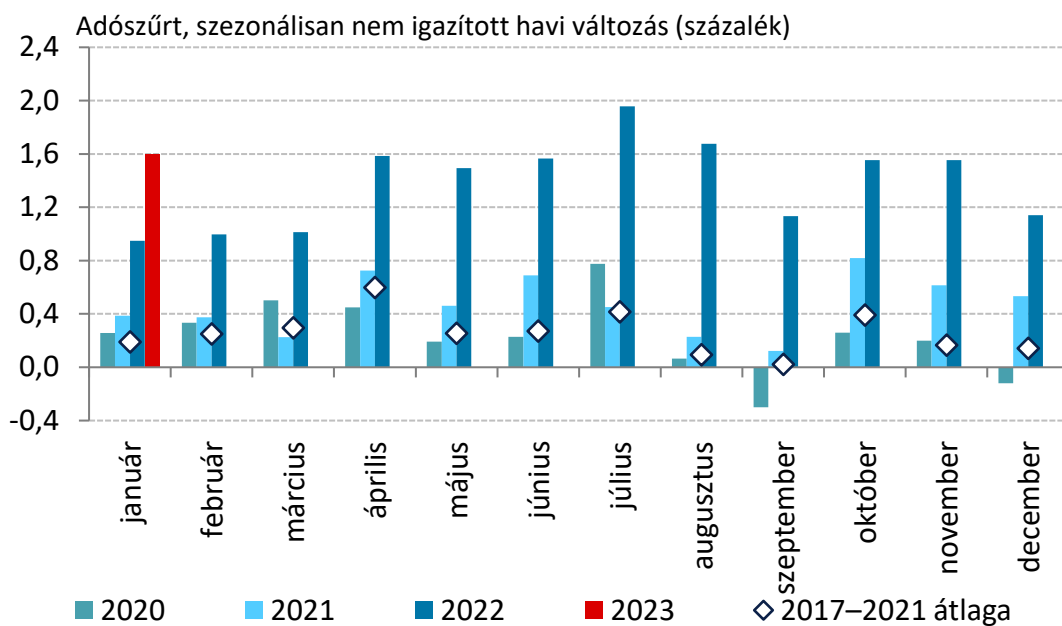

Megjegyzés: A ritkán változó árú termékek inflációja azon fogyasztóiár-index tételekből áll össze, amelyek elemi árainak legfeljebb 15 százaléka változik havonta, átlagosan. MNB-számítás a KSH adatai alapján. A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció változatlan tartalom mellett a korábbi keresletérzékeny inflációnak felel meg. Az új elnevezést az indokolja, hogy általánosan ható jelentős költségcsökkentések időszakában a korábbi elnevezés félreérthető lehet.

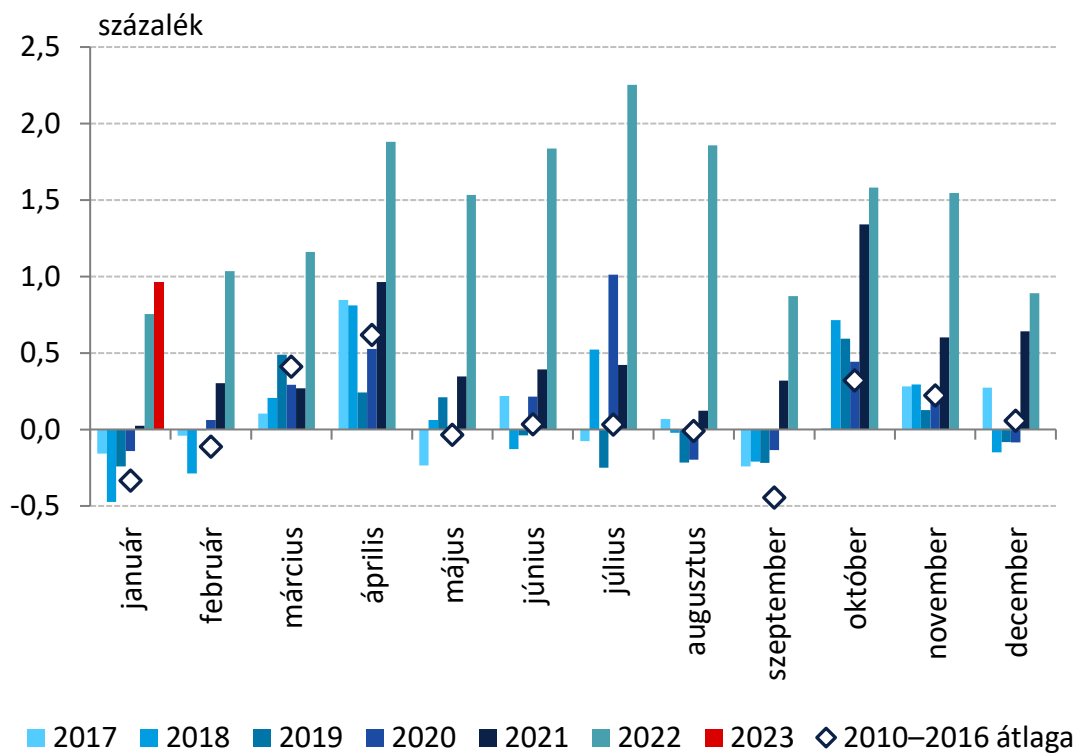
4. ábra: A fogyasztói árak havi árváltozásának alakulása üzemanyagárak és szabályozott árak nélkül adószűrt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

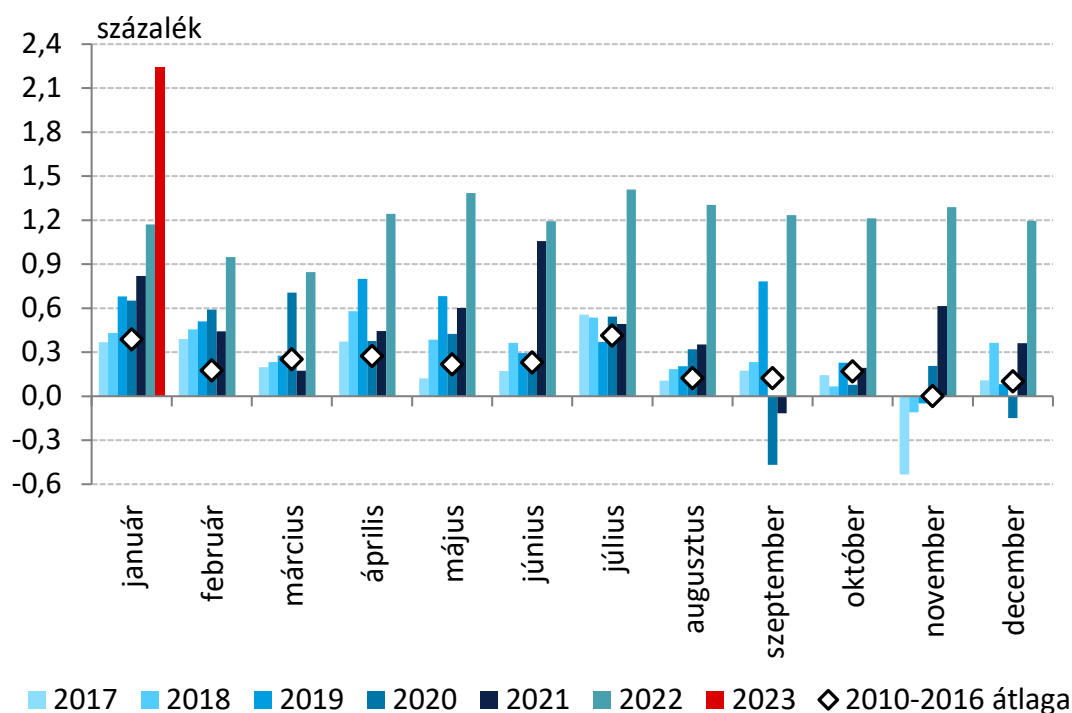
5. ábra: A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció havi árváltozásának alakulása adószűrt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

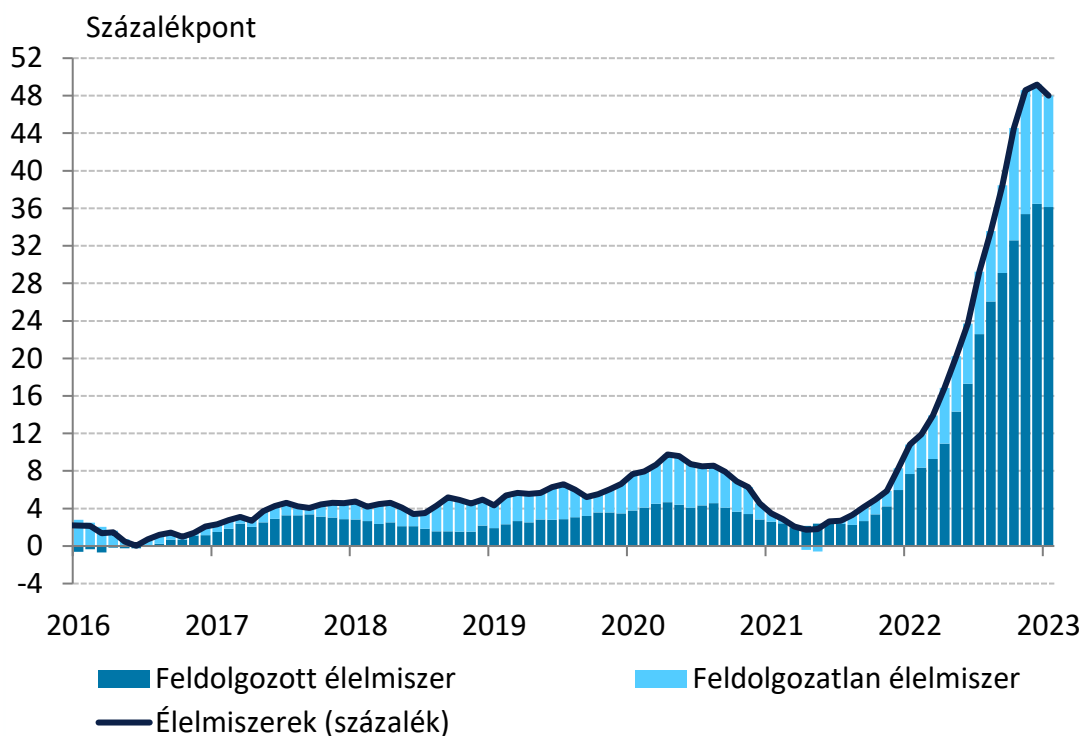
6. ábra: Az iparcikkek inflációja szezonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

7. ábra: A piaci szolgáltatások inflációja
szezónálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

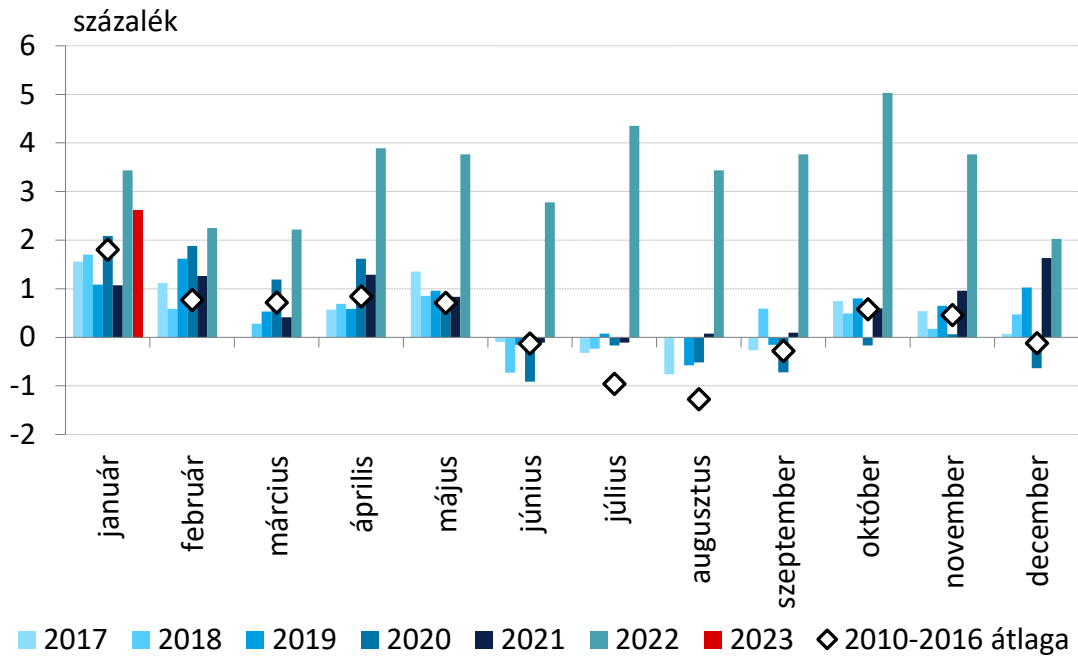

8. ábra: Az élelmiszerek inflációjának alakulása
szezónálisan nem igazított, adószűrt éves változás

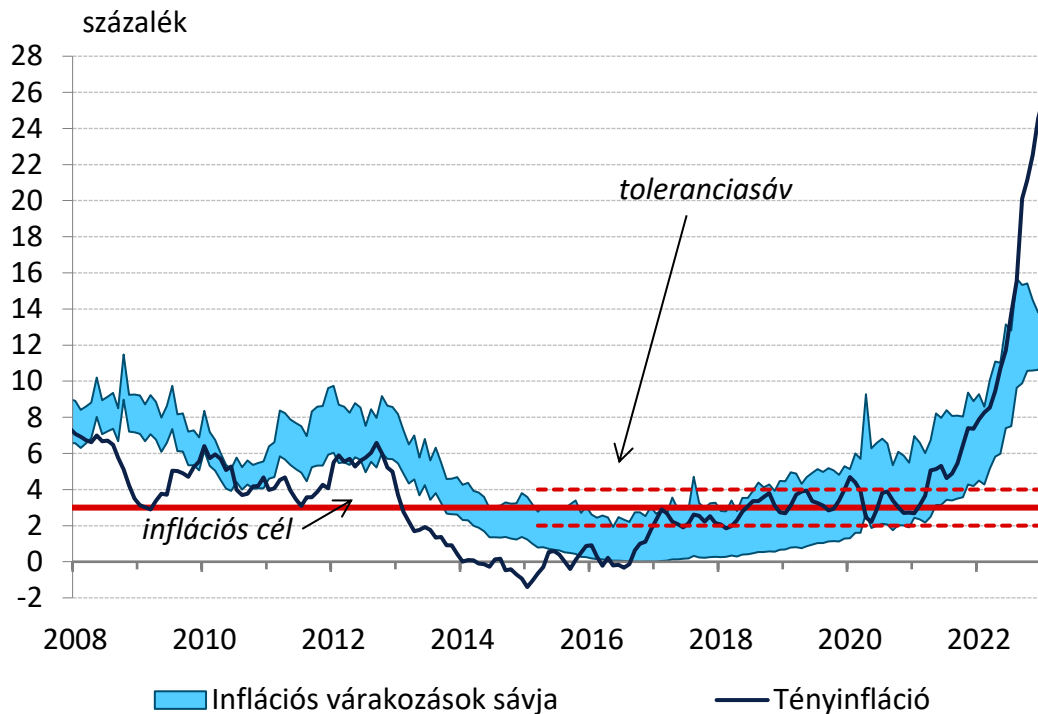
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféáruk) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

9. ábra: Az élelmiszerek havi árváltozásának alakulása
szezonalisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

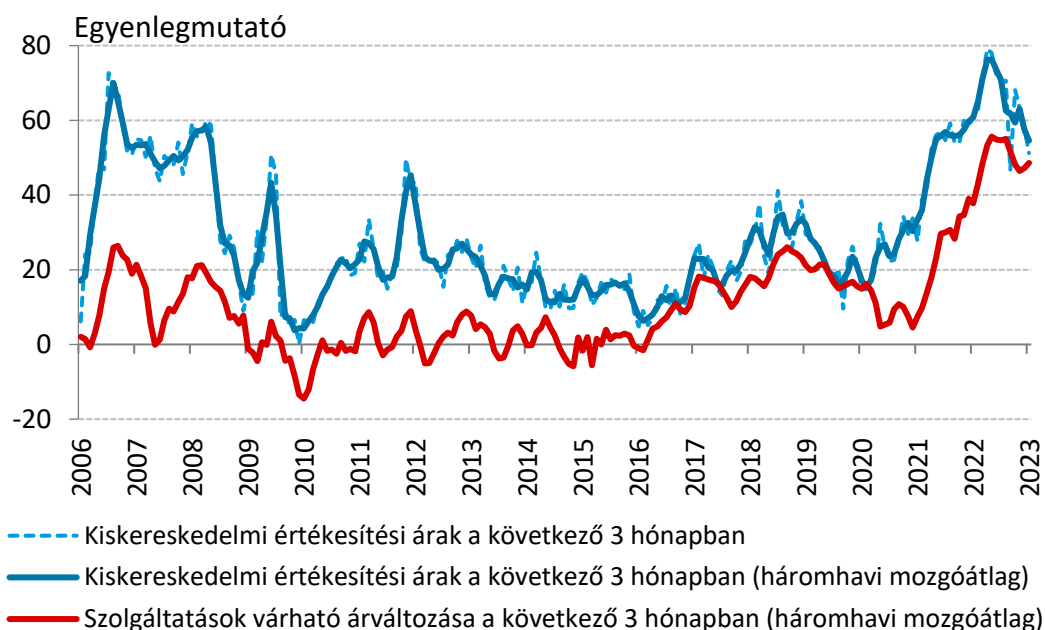
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféáru) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

10. ábra: Lakossági inflációs várakozások alakulása

Forrás: MNB-számítás Európai Bizottság adatai alapján, illetve KSH

11. ábra: A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatások áraira vonatkozó várakozások alakulása Magyarországon

Forrás: Az Európai Bizottság adatai alapján MNB-számítás

1. táblázat: A fogyasztóiár-index éves változása, illetve az alpmutatók inflációs hozzájárulása

Fogyasztóiár-index, 2023. január (KSH)					
25,7% (éves változás)					
MNB inflációs alpmutatók (MNB-számítás)					
Ritkán változó árú termékek inflációjának hozzájárulása (százalékpont), súlya 39,2%	7,5	A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 50,2%	9,4	Adószűrt maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 63,7%	16,1
Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 60,8%	18,2	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 49,8%	16,3	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 36,3%	9,6

Forrás: KSH, illetve MNB-számítás

A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek a hivatalos értéktől.